

Information om miljöbalkens krav på fotvårdsverksamhet

Innan en lokal för fotvårdsverksamhet tas i bruk ska en anmälan göras till samhällsbyggnadsnämnden. En väl inredd lokal, god hygien samt god kunskap hos den som bedriver fotvårdsverksamhet är viktiga förutsättningar för att förhindra uppkomst och spridning av smitta.

Anmälan

En ifylld anmälningsblankett samt en ritning (skala 1:50) över lokalen ska lämnas till miljöenheten senast 6 veckor innan verksamheten beräknas starta. Anmälningsblankett finns att hämta på Eksjö kommuns webbsida (boende & miljö/blanketter/miljöskydd-hälsoskydd/anmälan enligt 38 § 1 p förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd)

Utebliven anmälan - vad säger lagen?

Den som inte anmäler sin verksamhet innan verksamheten startats ska, enligt 30 kap 1 § miljöbalken samt enligt punkt 2.1.3 i bilagan till förordning (1998:950) om miljöstraffsavgifter, betala en miljöstraffsavgift på 3 000 kr. Avgiften tillfaller staten.

Bygglov och bygganmälan

Kontakta byggenheten innan du startar verksamheten, det kan krävas bygglov eller bygganmälan för den aktuella verksamheten.

Tillsyn

Samhällsbyggnadsnämnden har, enligt 45 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd tillsyn över hygienisk verksamhet. Dit räknas fotvård, tatuering, piercing, håltagning, akupunktur, diatermi, solarium, hårvård, massage, kiropraktik, naprapati, zonerapi, manikyr, pedikyr, hudvård och skönhetsbehandling etc.

Avgift för handläggning av anmälan och tillsyn

Miljöenheten tar ut avgift för handläggning av anmälan och för tillsyn enligt en taxa som fastställts av kommunfullmäktige.

Inredning av lokalen

En lokal för hygienisk behandling ska vara väl anpassad för ändamålet. Lokalen bör inte användas till annan verksamhet än den avsedda. Om lokalen ligger i anslutning till den egna bostaden ska den vara väl avskild från bostaden och fungera som en egen enhet.

- Golv, väggar, tak och inredning ska vara lätta att rengöra. Mjuka mattor, heltäckningsmattor och textilier får inte förekomma.

- I lokalen ska det finnas lämpliga utrymmen och anordningar som möjliggör:
 - handtvätt med rinnande varmt och kallt vatten samt flytande tvål, engångshanddukar och handdesinfektion lätt tillgängligt,
 - tillfredsställande rengöring, desinfektion och sterilisering av verktyg,
 - tillfredsställande hantering av upptappning/uthållning av fotbad/städvatten,
 - tillfredsställande antal förvaringsskåp för torr förvaring.
- Det ska finnas ett avsett utrymme för städutrustning.
- Det ska finnas förvaringsutrymme för arbets- och privatkläder.
- Det bör finnas en lättillgänglig kundtoalett med tvättställ, engångshanddukar och flytande tvål. När det gäller fotvårdsverksamhet bedöms toaletten även kunna användas som personaltoalett i begränsad omfattning.

Ventilation och temperatur

- Lokalen ska ha en för verksamheten godtagbar ventilation, vilket ska kunna styrkas med protokoll från en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).
- Luftomsättningen bör vara minst 7 liter/sekund och person.

Hygieniska krav för fotvårdsverksamhet

Verktyg som penetrerar, riskerar att penetrera huden eller kommer i kontakt med huden efter penetration, såsom filar och tänger, ska rengöras mekaniskt, desinficeras och steriliseras (alt. vara av engångsmaterial). Skärande verktyg som skalpellblad ska vara av engångstyp och skaften ska rengöras och desinficeras efter varje behandling. Verktyg och material som kommer i direkt kontakt med en kunds oskadade hud ska minst desinfekteras. Smittrening ska alltid ske i ordningen: mekanisk rengöring, desinfektion och sterilisering.

Mekanisk rengöring: avlägsnar smuts, fett och blodrester. Borsta först verktygen i kallt vatten (för att få bort äggviteämnen) och sedan i varmt vatten och lämpligt fettlösande rengöringsmedel. En noggrann rengöring av verktygen förbättrar effekten av de efterföljande smittreningstegen.

Desinfektion: avdödning av de flesta sjukdomsframkallande mikroorganismer, dock inte sporer, sker med hjälp av värme eller kemiska medel. Kemisk desinfektion är lämplig för föremål som inte kan värmebehandlas och för ytor.

Sterilisering: en så gott som fullständig avdödning av mikroorganismer inklusive sporer. Vanligaste steriliseringsutrustningen är ångautoklav och hetluftsterilisator. Saknas egen utrustning kan verktygen lämnas till godkänd sterilcentral, t.ex. sjukvården. Skriftligt avtal ska i så fall upprättas och kopia på avtalet ska lämnas till tillsynsmyndigheten. Ett exemplar på avtalet ska även förvaras i lokalen.

- Fotkar ska förses med insatsskydd av engångsmaterial alternativt rengöras och desinficeras mellan varje behandling.
- Autoklavens/sterilisatorns funktion ska rutinemässigt kontrolleras två gånger om året.
- Alla rena instrument ska förvaras torrt och dammfritt så att inte kontamination sker.
- Slipmaskiner bör vara försedda med ”dammsug” eller vattendusch för att binda damm/sliprester.

Allmänna hygieniska krav

- Särskilda arbetskläder ska användas.
- Händer ska rengöras med flytande tvål och engångshanddukar samt desinficeras före och efter varje behandling.
- Handdukar och andra textilier som kommit i kontakt med kund eller använts i arbetet ska tvättas efter varje behandling i lägst 60 °C med vittvättmedel.
- Enligt tobakslagen är det inte tillåtet att röka i lokaler dit allmänheten har tillträde.
- Ur allergisynpunkt är det inte lämpligt att husdjur vistas i lokalen.

Hantering av riskavfall

Stickande/skärande avfall som uppkommer i verksamheten ska läggas i särskild behållare. Behållaren ska vara väl försluten och tåla stötar och slag. Ta kontakt med den kommunala renhållaren alternativt transportör av farligt avfall för anvisningar om hur full behållare ska omhändertas. Vid tillsyn ska verksamhetsutövaren kunna styrka hur uppkommet stickande/skärande avfall omhändertas eller avses att omhändertas.

Egenkontroll

Den som yrkesmässigt bedriver en anmälningspliktig verksamhet ska enligt egenkontrollförordning (1998:901) upprätta ett kontrollprogram för sin verksamhet. Syftet med egenkontroll är att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö. Det ska finnas skriftliga rutiner som bland annat omfattar:

- Ansvarfördelning, vem ansvarar för vad i verksamheten.
- Kontroll av utrustning mm för drift och kontroll såsom att det finns rutin att köra med en termometer i steriliseringsugnen och att kontroll av ventilation (OVK) utförs.
- Fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna såsom att det finns rutiner för att regelbundet testa sterilisatorns funktion med sporprover, städrutiner, smittreningsrutiner samt rutiner kring farligt avfall.
- Samtliga kemikalier som är specifika för verksamheten (ej hushållskemikalier som diskmedel mm), som kan innebära risk från hälso- och miljösynpunkt, ska listas i en förteckning. Förteckningen ska innehålla de fyra punkter uppräknade i 7 § i egenkontrollförordningen. Säkerhetsdatablad för samtliga verksamhetsspecifika kemikalier ovan ska finnas i verksamheten.